

BIOLOGIA KLASA 6

Temat lekcji: Ptaki – kręgowce zdalne do lotu.

Ptaki żyją na wszystkich kontynentach i zamieszkują prawie wszystkie typy środowisk. **Ptaki** to organizmy **stałocieplne**, czyli utrzymują stałą temperaturę ciała, niezależnie od temperatury otoczenia.

W swojej budowie wykazują przystosowania do lotu: (rys. str. 120)

- mają **lekkie ciało**, bo **kości są wypełnione powietrzem**,
- mają **opływowy kształt ciała**,
- mają **cienką, suchą skórę**, z której wyrastają **pióra**.

Wyróżniamy następujące rodzaje piór: **pióra puchowe** (chronią ciało przed utratą ciepła), **pióra pokrywowe** (ciało ma opływowy kształt i gładką powierzchnię), **sterówki** (sztywne pióra ogonowe, umożliwiają utrzymanie równowagi podczas lotu i kierowanie lotem), **lotki** (tworzą powierzchnie lotne, osadzone są na krawędzi skrzydeł). Pióro zbudowane jest z: **dutki, stosiny i chorągiewki**, (rys. str. 121).

Ptaki oddychają za pomocą **workowatych płuc i worków powietrznych**, czyli rezerwuarów powietrza (mechanizm podwójnego oddychania), rys. str. 121.

Okres godowy u ptaków to **toki** (czyli zaloty związane z poszukiwaniem partnera). Wszystkie ptaki są zwierzętami **jajorodnymi**, występuje u nich **zapłodnienie wewnętrzne**, samica składa jaja do gniazd. **Jajo** jest zbudowane z: **wapiennej skorupki** (pełni funkcje ochronną), **komory powietrznej** (zawiera powietrze), **białka** (chroni rozwijający się organizm przed uszkodzeniami), **żółtka** (źródło substancji pokarmowych dla organizmu), **tarczki zarodkowej** (grupa komórek, z których rozwija się nowy organizm), rys. str. 123.

Wśród ptaków rozróżniamy **gniazdowniki** np. jaskółki, wróble, dzięcioły, które długo opiekują się potomstwem oraz **zagniazdowniki** np. łabędzie, kaczki, które nie opiekują się potomstwem.

*Ten temat znajduje się w podręczniku na str. 119-124, proszę go przeczytać i nauczyć się **tylko** tego co napisałam.*

Temat lekcji: Ssaki – kręgowce, które karmią młode mlekiem.

Ssaki żyją na wszystkich kontynentach i zamieszkują prawie wszystkie typy środowisk. **Ssaki** to organizmy **stałocieplne**, większość żyje na **lądzie** np. słonie i w **wodzie** np. płetwal błękitny.

Ciało ssaków pokryte jest **grubą skórą**, z której wyrastają **włosy** (nazywane sierścią). U większości występuje **ogon, dwie pary kończyn zakończonych pazurami, paznokciami lub kopytami**, rys. str. 132 i 133.

W skórze ssaków znajdują się komórki wydzielające **łój** (natłuszcza skórę i włosy), **pot** (umożliwia chłodzenie ciała), **mleko** (pokarm dla noworodków). Pod skórą znajduje się **warstwa tkanki tłuszczowej**, która chroni organizm przed utratą ciepła i uszkodzeniami.

Ssaki oddychają za pomocą **pęcherzykowatych płuc**.

Prawie wszystkie ssaki są zwierzętami **żyworodnymi**, występuje u nich **zapłodnienie wewnętrzne we wnętrzu ciała samicy**. Okres rozwoju ssaków od od zapłodnienia do porodu nazywamy **ciążą**. W czasie ciąży powstaje **łożysko** (jest to narząd, który umożliwia wymianę różnych substancji między matką, a rozwijającym się organizmem). Ssaki po przyjściu na świat są **karmione mlekiem** matki (ssą pokarm). Wyjątek stanowią **dziobaki**, które są ssakami jajorodnymi (rys. str. 135).

*Ten temat znajduje się w podręczniku na str. 131-135, proszę go przeczytać i nauczyć się **tylko** tego co napisałam.*

Temat lekcji: Przegląd i znaczenie ptaków i ssaków.

Znaczenie ptaków i ssaków:

- **regulują liczebność dużej grupy organizmów,**
- **rozsiewają nasiona roślin,**
- **zapyłają kwiaty,**
- **oczyszczają skórę innych organizmów z pasożytów,**
- **stanowią pożywienie dla innych zwierząt,**
- **stanowią pokarm dla ludzi (jaja, mięso, pióra),**
- **stanowią pokarm dla ludzi (mięso, mleko, skóra, wełna),**
- **zwierzęta laboratoryjne,**
- **środek transportu,**
- **zjadają szkodniki,**
- **nawóz ptaków służy do użyźniania ziemi,**
- **powodują szkody w uprawach, spiżarniach itp.**

Zagrożenia dla ptaków:

- **wycinanie lasów i likwidacja zadrzewień sródpolnych,**
- **zanieczyszczenie zbiorników wodnych i gleby (wycieki ropy naftowej, składowanie odpadów)**
- **zaplątywanie się w sieci rybne (ptaki wodne).**

Ptaki i ssaki możemy chronić poprzez: **zakładanie karmników** (regularne dokarmianie zimą), **zakładanie skrzynek lęgowych, objęcie ochroną gatunkową, ochrona ich miejsc występowania.**

*Ten temat znajduje się w podręczniku na str. 125-130 oraz str. 136-142, proszę go przeczytać i nauczyć się **tylko** tego co napisałam.*

UWAGA:

Drodzy Uczniowie, napisałam Wam notatki do poszczególnych tematów lekcji, żeby było Wam łatwiej się uczyć. *(proszę przeczytać tekst w podręczniku i nauczyć się **tylko** tego co napisałam).* Poniżej podam Wam terminy kiedy każdy temat będzie realizowany. **TO NIE JEST NA JEDNĄ LEKCJĘ!!!**. Systematycznie w dzienniku w zakładce **zadania domowe** będę Wam pisać co macie z tego zrobić. W razie pytań proszę do pisać przez dziennik lub na e-mail, który macie, bo wysyłałście karty pracy..

Proszę sobie to wydrukować i wkleić do zeszytu.

Jeśli ktoś nie ma drukarki to proszę przepisać tylko ten temat, który będzie zapisany w zakładce zadania domowe na daną lekcję.

TERMINY:

Temat lekcji: Ptaki – kręgowce zdalne do lotu. (Poniedziałek 30.03)

Temat lekcji: Ssaki – kręgowce, które karmią młode mlekiem. (Poniedziałek 6.04)

Powodzenia! Życzę dużo zdrowia, siły i wytrwałości. Dziękuję Waszym Rodzicom, że Wam pomagają i Was wspierają.